

Advokatfirmaet Lund & Co DA
Postboks 1148 Sentrum
0104 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/4425 SL IBG/MAV

Dato
14.12.2012

Svar på henvendelse om nye saksbehandlingsregler i eiendomsskattesaker - habilitet

Vi viser til e-post 29. oktober 2012 med spørsmål om den nye eiendomsskatteloven § 21, som sier at medlem i formannskapet ikke kan være med i eiendomsskattenemnder, også gjelder for varamedlemmer til formannskapet.

I e-posten skriver dere at dere "har vurdert det dit hen at det må være greit om medlemmer i takstnemnda er vara til formannskapet. Det vises til at det i mange kommuner er vanlig at nesten alle i kommunestyret [er] vara til formannskapet. Det er heller ikke vanskelig å avklare dette i forhold til habilitet. Hvis en person er vara til formannskapet og har deltatt i takseringsarbeidet, vil vedkommende ikke være habil i spørsmålet om formannskapet skal klage over taksten."

Den nye habilitetsregelen kom inn i loven etter forslag fra KS og Landssamanslutninga av vasskraftkommuner (LVK) i høringsrunden. I Prop. 112 L (2011-2012) kap. 3.5.2 er regelen begrunnet med at det er formannskapet som forvalter partsrettighetene til kommunen i saker om eiendomsskatt. Hensynet til nemndenes uavhengighet tilsa at medlemmer i formannskapet ikke bør delta i nemndene.

Etter ordlyden i eiendomsskatteloven § 21 er det bare medlemmer i formannskapet som ikke kan sitte i eiendomsskattenemnder. Utgangspunktet etter lovteksten er dermed at varamedlemmer til formannskapet kan sitte i eiendomsskattenemndene. Spørsmålet er hva som gjelder dersom en person som sitter i en eiendomsskattenemnd, trer inn som stedfortreder i formannskapet.

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersg. 40
postmottak@fin.dep.no

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 807

Skattelovavdelingen
Telefon 22 24 44 31/33
Telefaks 22 24 95 11

Regelen i eiendomsskatteloven § 21 utelukker alle faste medlemmer i formannskapet fra eiendomsskattenemnder, og hensynene bak regelen gjør seg gjeldende på samme måte dersom varamedlemmer som deltar i eiendomsskattenemnder, trer inn i formannskapet. Departementet mener likevel at loven ikke hjemler et forbud mot at varamedlemmer til formannskapet er med i eiendomsskattenemnder. Departementet vil vurdere om det er behov for en lovendring i eiendomsskatteloven § 21 slik at varamedlem til formannskapet, som er med i en eiendomsskattenemnd, blir inhabil i alle eiendomsskattesaker når varamedlemmet deltar i formannskapet.

Med hilsen

Kåre Aasen Tveit e.f.
lovrådgiver

Ingvild Brandal Gaasemyr
seniorskattejurist

KS
Postboks 1378 Vika
0114OSLO

Deres ref

Vår ref
13/2107 IBG/KR 2

Dato
27.05.2013

Retting til gunst for skattyter etter egedomsskattelova § 17

Vi viser til brev av 30. april 2013 med spørsmål om retting til gunst for skattyter etter egedomsskattelova § 17, som ble endret fra 1. januar 2013.

Fram til 1. januar 2013 fulgte det av egedomsskattelova § 17 siste ledd at ved feil til ugunst for skattyter *“skal utskrivninga rettast så langt krav på attendebetaling ikkje er foraldra.”* Fra 1. januar 2013 følger det av gjeldende § 17 tredje ledd andre og tredje punktum at *“[h]ar feilen samanheng med at eigaren har brote plikta til å gje opplysningar eller medverke til synfaring etter § 31, kan utskrivninga likevel rettast innan 3 år frå utgangen av skatteåret. Det same gjeld dersom det er skrive ut egedomsskatt i strid med føresegnene i denne lova, eller det er skrive ut for høg skatt.”*

I forarbeidene uttalte departementet at fristen i ny § 17 i egedomsskattelova tilsvarer den alminnelige foreldelsesfristen på tre år. Bakgrunnen for å ha en egen regel i egedomsskattelova var å unngå tvil om når foreldelse startet, jf. Prop. 112 L (2011-2012). Reglene om foreldelse og retting i egedomsskattelova er spesialregler som går foran reglene i foreldelsesloven, jf. foreldelsesloven § 1 nr. 1. Finansdepartementet mener derfor at tilleggsfristen etter foreldelsesloven § 10 ikke gjelder for utskriving av

eiendomsskatt. Til slutt vil vi minne om at kommunen kan ha plikt til å rette vedtak som den vet er feil, men da bare innenfor fristene i eiendomsskattelova § 17.

Med hilsen

Kåre Aasen Tveit e.f.
lovrådgiver

Ingvild Brandal Gaasemyr
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

KS
Postboks 1378 Vika
0114 OSLO

Deres ref
15/00804-2

Vår ref
15/2710 SL IBG/KR

Dato
05.01.2016

Svar på henvendelse om klagerett over vedtak etter eigedomsskattelova § 7

Vi viser til brev av 5. juni 2015 med spørsmål om delegasjon av kommunestyrets kompetanse etter eigedomsskattelova § 7 og klage over vedtak etter samme bestemmelse. KS har blant annet vist til Finansdepartementets brev av 17. juni 2013 til KS og brev av 17. juni 2014 til fylkesmannen i Hedmark om klageretten. Spørsmålene om delegasjon vil bli besvart i et eget brev.

Utgangspunktet er at klagereglene i forvaltningsloven gjelder i eiendomsskattesaker. I forarbeidene til endringsloven uttalte departementet at det vil følge av tolkning hvilke eiendomsskattevedtak som er enkeltvedtak og forskrifter, og at det normalt ikke vil være tvil om hvilken type vedtak det er snakk om, jf. Prop. 112 L (2011-2012) pkt. 3.5.9.2. Departementet mener at eventuelle enkeltvedtak om nedsettelse, ettergivelse og fritak fra eiendomsskatt kan påklages etter forvaltningsloven § 28.

Eigedomsskattelova § 7 åpner for at kommunen kan velge å frita eiendommer fra eiendomsskatt dersom bestemte vilkår er oppfylt. Det er opp til kommunens frie skjønn om det skal gis fritak etter eigedomsskattelova § 7, og om fritak skal gis helt eller delvis. Avveiningen kan som regel ikke overprøves av domstolene. Domstolen kan prøve fullt ut hvorvidt en institusjon faller innenfor loven på den måten at kommunen har kompetanse til å frita den, men det er opp til kommunen å avgjøre hvorvidt den ønsker å frita slike institusjoner. Kommunen må ikke drive vilkårlig forskjellsbehandling mv. i sin fritakspraksis, dvs. at ulik behandling krever en saklig begrunnelse. Domstolen kan overprøve om kommunen har drevet myndighetsmisbruk eller brutt kravet om likebehandling.

Kommunelovens regler om kommunale organers behandling av saker gjelder også i eiendomsskattesaker. Kommuneloven § 59 inneholder regler om lovlighetskontroll av vedtak etter mindretallsklage. Ordningen innebærer at tre eller flere av kommunestyrets medlemmer kan bringe avgjørelsen inn for departementet (delegert til fylkesmannen) til prøvelse av om avgjørelsen er lovlig. Fylkesmannen kan ikke overprøve det som ligger innenfor kommunens frie skjønn å bestemme. I høringsnotatet og forarbeidene la departementet til grunn at det ikke var nødvendig med særskilte regler om kontroll med kommunestyrets vedtak utover reglene i kommuneloven § 59 om mindretallsklage. Begrunnelsen var blant annet at eiendomsskatten er en frivillig kommunal skatt, og at hensynet til kommunalt selvstyre taler mot at kommunestyrets vedtak innenfor rammen av kommunens frie skjønn skal være gjenstand for klage.

Fordi klagereglene i forvaltningsloven er forskjellige for ulike typer vedtak vil klageretten avhenge av vedtakets karakter. Dersom kommunen treffer enkeltvedtak som gjelder fritaksbestemmelsene i eiendomsskattelova § 7 mener departementet at vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven § 28. Individuelle avslag kan derfor påklages dersom de er enkeltvedtak etter forvaltningslovens regler. For ordens skyld opplyser departementet om at det følger av eiendomsskattelova § 20 at klager over eiendomsskattevedtak avgjøres av en kommunal nemnd.

Med hilsen

Kåre Aasen Tveit e.f.
lovrådgiver

Ingvild Brandal Gaasemyr
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Nesodden kommune
Postboks 123
1451 NESODDTANGEN

Deres ref

Vår ref
16/971 SL IBG/KR

Dato
23.06.2016

Oversendelse av klager over eiendomsskatt

Finansdepartementet har i brev 23. februar 2016 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus fått oversendt en klage over vedtak om fritak etter eigedomsskattelova § 7. Fylkesmannen begrunner oversendelsen med at departementet i brev 5. januar 2016 til KS ikke uttrykkelig har tatt stilling til forholdet mellom eigedomsskattelova §§ 19 og 20 – som etter Fylkesmannens syn først og fremst ser ut til å gjelde for saker hvor eiendomsskattevedtaket er fattet av eiendomsskattekontoret som førsteinstans. Fylkesmannen viser også til hovedregelen i forvaltningsloven § 28 annet ledd om at departementet er klageinstans for vedtak truffet av kommunestyret. Den oversendte klagen ble opprinnelig fremmet av Ellingstad barnehage AS til Nesodden kommune, som oversendte klagen til Fylkesmannen i Oslo og Akershus med henvisning til forvaltningsloven § 28 annet ledd.

I følge forvaltningsloven § 28 skal klager over kommunestyrets enkeltvedtak avgjøres av departementet. Bestemmelsen ble foreslått innført i forbindelse med forslaget til ny kommunelov, jf. Ot. prp. nr. 42 (1991-1992). Siste ledd i forvaltningsloven § 28 gir regjeringen (Kongen i statsråd) kompetanse til å fravike klagereglene i særlige tilfeller. Under lovforberedelsen ble det forutsatt at unntak fra klageretten normalt burde skje i lovs form, jf. Ot. prp. nr. 38 (1964-1965).

Fra og med eiendomsskatteåret 2013 ble det innført nye saksbehandlingsregler i eigedomsskattesaker. I følge eigedomsskattelova § 29 gjelder forvaltningsloven for saksbehandlingen i saker om eiendomsskatt, med mindre særlige regler er vedtatt i eigedomsskattelova mv. Eigedomsskattelova § 20 sier at klager skal avgjøres av en kommunal nemnd dersom ikke kommunen tar klagen til følge. Spørsmålet

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 40

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 807

Skattelovavdelingen
Telefon 22 24 44 31/33
Telefaks 22 24 27 16

Fylkesmannen stiller er om denne klagenemnda likevel ikke skal behandle klager over enkeltvedtak som kommunestyret har truffet.

Forslaget om nye saksbehandlingsregler i eiendomsskattesaker ble sendt på alminnelig høring før forslaget ble fremmet for Stortinget. I høringsnotatet foreslo departementet to ulike klageorganer i eiendomsskattesaker. Departementet foreslo at klager over eiendomsskatt som gjelder annet enn verdsettelse skulle avgjøres av Fylkesmannen, fordi klagebehandlingen vil innebære typisk lovlighetskontroll og etterprøving av faglige vurderinger som ikke griper inn i kommunens skjønnsutøvelse. Videre foreslo departementet å presisere at Fylkesmannen bare kunne overprøve lovligheten i vedtak som treffes under fritt skjønn, herunder klager over manglende fritak for eiendomsskatt etter eieendomsskattelova § 7. Når det gjaldt klager over verdsettelsen, foreslo departementet at disse skulle avgjøres av en kommunal nemnd.

I høringen kritiserte de fleste høringsinstansene forslaget om å dele klagebehandlingen mellom to ulike klageorganer, og mente at klagebehandlingen burde være samlet hos ett organ. Imidlertid var det uenighet mellom høringsinstansene om hvilket organ som burde overprøve eiendomsskattesaker.

I Prop. 112 L (2011-2012) ble det foreslått nye saksbehandlingsregler i eiendomsskattesaker. I pkt. 3.5.9.2 er spørsmål om klageorgan i eiendomsskattesaker vurdert. På bakgrunn av høringsuttalelsene foreslo departementet etter en ny vurdering at det bare skulle være ett klageorgan i eiendomsskattesaker. I forarbeidene ble det drøftet hvilket klageorgan som skulle avgjøre alle klager over eiendomsskattevedtak – Fylkesmannen eller et kommunalt klageorgan. Departementet viste til at innvendingene om klageorganets nøytralitet gjelder generelt for alle kommunale klageorgan, og at rettssikkerheten er ivaretatt ved skattyters søksmålsadgang. Videre ble det lagt vekt på at Fylkesmannen ville få svært økt saksmengde som klageorgan i alle eiendomsskattesaker. I tillegg ble det lagt vekt på at dersom Fylkesmannen skulle være klageorgan i alle saker om eiendomsskatt, så ville det være behov for helt annen kompetanse enn det fylkesmannsembetene har i dag. Begrunnet med blant annet at eiendomsskatten er en frivillig kommunal skatt, som uansett varierer mellom kommunene – og at staten vil bli part i søksmål om eiendomsskatt dersom klageorganet er Fylkesmannen, foreslo departementet at klageordningen skulle være kommunal for alle eiendomsskattevedtak.

Eieendomsskattelova §§ 19 og 20 ble foreslått satt i kraft med noen justeringer. Forslaget ble vedtatt av Stortinget.

Eieendomsskattelova § 29 sier at forvaltningsloven skal gjelde med de særlige bestemmelsene som følger av eieendomsskattelova. Dette er også utgangspunktet etter forvaltningsloven § 1 første ledd første punktum, som sier at forvaltningsloven gjelder når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Forvaltningsloven § 28 inneholder ikke et forbud mot lovhjemlede klageregler som avviker fra forvaltningslovens regler.

I følge eigedomsskattelova § 20 skal klage over eiendomsskatt avgjøres av en kommunal nemnd dersom ikke kommunen tar klagen til følge. Forarbeidene til saksbehandlingsreglene i eigedomsskattelova viser at formålet med bestemmelsen var at alle eiendomsskatteklager skulle avgjøres av et felles kommunalt klageorgan. Departementet vurderte grundig hvilket organ som burde avgjøre eiendomsskatteklager. Eigedomsskattelova § 29 inneholder ikke en uttømmende regulering av eigedomsskattelovas unntak fra forvaltningsloven. Selv om unntaket om klageorgan ikke er nevnt i oppramsingen i eigedomsskattelova § 29, er det ingen tvil om at eigedomsskattelova § 20 hjemler en kommunal klagebehandling.

Det at eigedomsskattelova § 20 er plassert i rekkefølge etter eigedomsskattelova § 19 betyr ikke at § 20 bare gjelder for klager etter § 19. Motsatt kunne det argumenteres for at dersom eigedomsskattelova § 20 bare skulle gjelde for klager etter eigedomsskattelova § 19, så kunne klageorganet framgått av den samme bestemmelsen. Lovteknikken i eigedomsskattelova bærer preg av at reglene er trådt i kraft på ulike tidspunkt, og med tidligere opphevede lover som fortsatte å gjelde i flere tiår i påvente av lovregler som aldri ble innført, jf. tidligere eigedomsskattelova § 33 og byskatteloven av 1911.

Finansdepartementet mener at eigedomsskattelova § 20, jf. eigedomsskattelova § 29 og forvaltningsloven § 1, gjør unntak fra klagereglene i forvaltningsloven § 28 slik at alle eiendomsskatteklager skal behandles av en kommunal klagenemnd dersom ikke kommunen tar klagen til følge.

Klagen mv. oversendes derfor til Nesodden kommune.

Med hilsen

Bjørn Berre e.f.
avdelingsdirektør

Ingvild Brandal Gaasemyr
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg (3)

Kopi:
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Ellingstad barnehage